

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/49

KARAR NO : 1985/87

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden

olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : İbrahim Kılıç, Osman Kuş, Mennan Özkorkmaz

O L A Y) : Sanıkların 5.7.1978 günü siyasal-ideolojik görüş ayrılığı nedeniyle müşteki Alırıza Çevik'in evine dinamit attıkları ileri sürülerek, İslahiye C. Savcılığı'nın 8.9.1978 gün, 322 sayılı iddianamesiyle sanık Mennan Özkorkmaz'ın, 23.8.1978 gün, 301 sayılı iddianamesiyle sanık Osman Kuş'un ve 21.11.1978 gün, 417 sayılı iddianamesiyle İbrahim Kılıçın TCK'nun 264/son. maddesiyle tecziyeleri istemiyle haklarında kamu davaları açılmıştır,

Her üç sanık hakkında ayrı ayrı açılan davaları 1978/451 esas sayılı dosyada birleştiren İslahiye Asliye Ceza Mahkemesi 1.3.1979 gününde, esas 1978/451, karar 1979/83 sayı ile; sanıklara atılı suçun sıkıyönetim ilânına neden olan olaylardan olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Adana-K. Maraş-G. Antep-Adıyaman İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 29.2.1980 gününde, 1980/691-63 sayı ile; sanıkların TCK'nun 264/son. madde ile mahkumiyetlerine karar vermiştir.

Bu kararın sanıklar tarafından temyiz edilmesi üzerine Askeri Yargıtay 3. Dairesi 8.7.1980 gününde, 1980/267-253 sayı ile; oluşa ve kabule göre eylemin TCK'nun 372. maddesi yollaması ile aynı kanunun 370. maddesi kapsamına giren bir suç teşkil edip etmediği gözetilmeksizin yazılı şekilde hüküm tesisi kanuna aykırı görüldüğünden, ceza miktarındaki kazanılmış hak saklı kalmak üzere hükmün bozulmasına karar vermiştir.

Adana-K. Maraş-G. Antep-Adıyaman ve Hatay İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 13.10.1980 gününde, 1980/1320-693 sayı ile; 1402 sayılı Yasa'nın 21.9.1980 gününde, 2301 sayılı yasa ile değişik 13. maddesine göre ve atılı suçun sıkıyönetim ilânından üç aydan önce işlendiği ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülen davalarla bağlantılı olmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

.../...

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz bir görev uyuşmazlığı doğmasına rağmen, yasaya göre bu uyuşmazlığın çözümlenmesi gerekirken bu yapılmayarak Islahiye Asliye Ceza Mahkemesi'nce dava dosyası yeniden 1981/208 esas sayısına kaydedilerek, uzun bir süre duruşmaya devam olunmuş ve adı geçen mahkemece 20.11.1984 gününde, esas 1981/208, karar 1984/344 sayı ile; atılı suçun TCK'nun 372. madde delaletiyle 370. madde kapsamına girdiği ve ağır ceza mahkemesi'nin görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Dosya kendisine gelen Kilis Ağır Ceza Mahkemesi, 8.2.1985 gününde, 1985/14 sayı ile; dosyanın oluşan görev uyuşmazlığının çözülmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi gerekirken yasal olmayan nedenlerle Asliye Ceza Mahkemesi'nce yeniden yargılama yapılarak Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesinin doğru olmadığı gerekçesiyle dosyanın Islahiye Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Islahiye Ağır Ceza Mahkemesi, 28.2.1985 gününde, esas 1981/208, karar 1984/344 sayı ile; görev uyuşmazlığının çözülmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Dosya Islahiye C. Savcılığı'nın 25.3.1985 gün, 1978/711 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Y. İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, A. Mazhar Akman, Necati Karakış, Yavuz T. Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 6.5.1985 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Dinçer Özbilgin ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suç Islahiye İlçesinin bağlı bulunduğu Gaziantep ilini de kapsamına alarak 26.12.1978 günü ilân olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 5.7.1978 günü işlenmiştir.

Suç, siyasal-ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığından sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkindir. Ancak;

Suçun, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesindeki üç aylık süre dışında işlenmesine ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre, anılan maddenin (b) bendindeki bağlantı koşulu da

gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Islahiye Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Islahiye Asliye Ceza Mahkemesi'nin 1.3.1979 günlü, esas 1978/451, karar 1979/83 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 6.5.1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mebrure Gözdemir

Üye

A. Mazhar Akman

Üye

Necati Karakış

Üye

Yavuz T. Öggen

Üye

Muammer Absüt

G/T.